

**Procedury postępowania nauczycieli w
sytuacjach trudnych, w tym
w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży
demoralizacją
i przestępczością**

**w Zespole Szkolno-Przedszkolnym
w Radostowie Średnim**

WYKAZ PROCEDUR :

- 1) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku wagarów, powtarzających się nieusprawiedliwionych nieobecności, nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia.
- 2) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku zbiorowej ucieczki z lekcji
- 3) Samowolne opuszczenie przez ucznia zajęć lub terenu szkoły
- 4) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły jest uczeń znajdujący się pod wpływem substancji psychoaktywnych (np. narkotyków, dopalaczy, alkoholu).
- 5) Procedura postępowania nauczyciela, gdy znajduje na terenie szkoły podejrzany przedmiot, substancję nie będącą w posiadaniu ucznia.
- 6) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie podejrzaną substancję, w tym alkohol.
- 7) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku palenia lub posiadania papierosów przez ucznia.
- 8) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia przez ucznia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły.
- 9) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia.
- 10) Procedura postępowania w przypadku popełnienia lub podejrzenia popełnienia przez ucznia czynu karalnego lub przestępstwa oraz innych czynów świadczących o demoralizacji.
- 11) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
- 12) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku używania w trakcie lekcji telefonu komórkowego, odtwarzacza MP3, tabletów lub innych mobilnych urządzeń tego typu.
- 13) Procedura postępowania w sytuacji powzięcia, podejrzenia o stosowaniu przemocy w rodzinie ucznia.
- 14) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.
- 15) Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).
- 16) Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.
- 17) Procedura postępowania w stosunku do rodziców odbierających dzieci w stanie nietrzeźwości.
- 18) Procedura postępowania w przypadku podejrzenia alkoholizmu rodziców ucznia.
- 19) Procedura postępowania w sytuacji braku opieki nad uczniem.
- 20) Procedura postępowania w sytuacji zauważenia osoby obcej na terenie szkoły.
- 21) Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia spraw spornych i konfliktów.
- 22) Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku w szkole.
- 23) Procedura postępowania w sytuacji ciąży nieletniej uczennicy.
- 24) Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia zjawiska cyberprzemocy.
- 25) Procedura reagowania wobec ofiary cyberprzemocy.
- 26) Procedura postępowania w przypadku pozbawienia/zawieszenia/ograniczenia władzy rodzicielskiej.
- 27) Procedura postępowania w braku porozumienia obojga rodziców w istotnych sprawach dziecka.

Podstawa prawna stosowanych procedur:

1. *ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich,*
2. *ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,*
3. *ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,*
4. *ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,*
5. *ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy,*
6. *ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,*
7. *rozporządzenia MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem,*
8. *rozporządzenie Ministra Edukacji narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach,*
9. *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,*
10. *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*

Cele:

1. **Wyznaczenie jasnych i czytelnych reguł postępowania w sytuacjach trudnych i kryzysowych.**
2. **Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania.**
3. **Socjalizacja uczniów.**
4. **Zwiększenie wychowawczej roli szkoły.**
5. **Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami i szkołą.**

Uzasadnienie wdrożenia procedur w szkole:

1. Promowanie postaw pomagających zachować bezpieczeństwo, ład i porządek na terenie szkoły.
2. Wypracowanie i wprowadzenie w życie jednolitych strategii postępowania, eliminujących czynnik przypadkowości i dowolności w interpretowaniu przepisów prawnych.

1) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku wagarów, powtarzających się nieusprawiedliwionych nieobecności, nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia*.

* Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, niespełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Przez niespełnienie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50 % zajęć.

Środkiem przymuszającym do wyegzekwowania realizowania rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, jest grzywna w celu przymuszenia.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do:

- 1) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły;
- 2) zapewnienia regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne;
- 3) zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowanie się do zajęć;
- 4) informowania, w terminie do 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie których dziecko mieszka, o realizacji obowiązku szkolnego spełnianego w innej placówce.

Zasady usprawiedliwiania nieobecności uczniów określa § 29 ust. 1 pkt. 6) Statutu Szkoły, który mówi, że „do obowiązków rodziców lub opiekunów prawnych należy usprawiedliwianie nieobecności dziecka w Szkole na piśmie w ciągu dwóch tygodni”.

1. Realizację obowiązku szkolnego kontroluje Dyrektor szkoły. Bieżącą realizację obowiązku szkolnego monitorują wychowawcy klas oraz pedagog.
2. W przypadku długotrwałej lub powtarzającej się nieusprawiedliwionej absencji ucznia, wychowawca samodzielnie lub we współpracy z pedagogiem i dyrektorem szkoły podejmuje kroki, by skontaktować się z rodzicami.
3. W sytuacji utrudnionego kontaktu z rodzicami, czy ich niechęci do podjęcia współpracy, wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kopię wraz z potwierdzeniem nadania zachowuje. Jeżeli mimo to rodzice unikają kontaktu, dyrektor szkoły wzywa rodziców do spełnienia przez dziecko obowiązku szkolnego z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, wysyłając listem poleconym pisemne wezwanie.
4. Wspólnie z uczniem i jego rodzicami ustalają przyczyny nieobecności i wspólną strategię w celu mobilizacji ucznia do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne. Wychowawca przekazuje rodzicom informacje o konsekwencjach opuszczania zajęć lekcyjnych, formie ukarania ucznia i zobowiązuje rodziców / opiekunów prawnych do wzmożonej kontroli nad dzieckiem. Efektem spotkania może być podpisanie kontraktu.
5. Jeżeli uczniowi został przydzielony kurator społeczny, wychowawca lub pedagog powiadamia o absencji ucznia również kuratora, a fakt odbycia rozmowy odnotowuje w dokumentacji.

6. Przy braku efektów podjętych działań i utrzymujących się nieobecnościach ucznia, dyrektor szkoły kieruje do Sądu Rodzinnego wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny oraz prośbę o interwencję do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
7. Jeżeli podjęte działania nie przynoszą pozytywnego skutku, dyrektor szkoły kieruje sprawę na drogę postępowania egzekucyjnego.

2) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku zbiorowej ucieczki z lekcji.

1. Adnotacja w dzienniku (temat niezrealizowany, klasa nieobecna). Uczniowie są zobowiązani do samodzielnego uzupełnienia niezrealizowanego tematu.
2. Nauczyciel powiadamia o ucieczce klasy wychowawcę i dyrektora szkoły.
3. Nieobecność pozostaje nieusprawiedliwiona i ma wpływ na ocenę zachowania.
4. Klasa zostaje ukarana zakazem udziału w imprezach szkolnych (wyjścia do kina, imprezy klasowe, wycieczki) w danym semestrze.

3) Samowolne opuszczenie przez ucznia zajęć lub terenu szkoły.

1. W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce, odnotowuje w dzienniku nieobecność ucznia na lekcji oraz niezwłocznie powiadamia wychowawcę lub - w przypadku jego nieobecności – dyrektora.
2. Wychowawca lub dyrektor telefonicznie zawiadamia rodziców/opiekunów ucznia i wspólnie z nimi ustala dalsze postępowanie z uczniem.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami) wychowawca powiadamia policję.
4. Wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę wyjaśniającą, zobowiązując go do zaniechania niewłaściwego zachowania.
5. Jeśli podjęte działania są nieskuteczne, wychowawca wzywa rodziców do szkoły i przeprowadza rozmowę, zobowiązuje ich do wzmożonej kontroli nad dzieckiem.
6. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu opuszcza zajęcia, postępujemy zgodnie z procedurą nr 1, tj. procedurą postępowania w przypadku wagarów, powtarzających się nieusprawiedliwionych nieobecności...

4) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły jest uczeń znajdujący się pod wpływem substancji psychoaktywnych (np. narkotyków, dopalaczy, alkoholu).

Nauczyciel:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę i dyrektora szkoły.

2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie, przekazuje pod opiekę pedagoga szkolnego.
3. W razie potrzeby udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.
4. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
5. Zawiadamia o fakcie rodziców lub opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego pojawienia się w szkole i odebrania dziecka. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji policji decyduje lekarz w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
6. Jeżeli rodzice odmówią stawienia się w szkole, uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób, dyrektor powiadamia policję.
7. W przypadku stwierdzenia stanu odurzenia lub nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych. O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców.
8. Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze statutem szkoły oraz objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym.
9. Jeżeli incydenty się powtarzają, a deklarowana współpraca rodziców nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia policję i/lub składa wniosek do sądu rodzinnego o wszczęcie postępowania przeciw demoralizacji ucznia.

5) Procedura postępowania nauczyciela, gdy znajduje na terenie szkoły podejrzany przedmiot, substancję nie będącą w posiadaniu ucznia.

**Za podejrzane należy uznać przedmioty lub substancje o nieznanym pochodzeniu, np. przypominające narkotyk, materiał wybuchowy, żrący, nieznaną substancję chemiczną.*

Nauczyciel:

1. Zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Informuje o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który powiadamia policję.
3. Czeka na przyjazd policji i nie podejmuje żadnych działań związanych z próbą dostarczenia zabezpieczonej substancji na najbliższy posterunek policji.
4. Dyrektor w razie konieczności wydaje decyzję o ewakuacji uczniów z budynku szkoły.
5. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

6) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie podejrzaną substancję, w tym narkotyki czy alkohol.

**Za podejrzone należy uznać przedmioty lub substancje o nieznanym pochodzeniu, np. przypominające narkotyk, materiał wybuchowy, żrący, nieznaną substancję chemiczną.*

***Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii „Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.*

Nauczyciel:

1. Odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu. Nauczyciel powinien dążyć do wszelkich starań, aby uczeń nie mógł pozbyć się substancji.
2. Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
3. Dyrektor szkoły powiadamia policję.
4. Wychowawca, pedagog (w obecności innej osoby) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani teczki ucznia.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, należy ją zabezpieczyć i po przybyciu policji przekazać funkcjonariuszom. Nauczyciel nie podejmuje żadnych działań związanych z samodzielnym dostarczeniem zabezpieczonej substancji na najbliższy posterunek.
6. Jeżeli uczeń odmawia współpracy, należy oczekiwać na przybycie policji, która dokona przeszukania.
7. Wychowawca lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.
8. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
9. Nauczyciel, wychowawca lub pedagog niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców lub opiekunów ucznia.
10. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami i uczniem w obecności pedagoga szkolnego. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy pedagogiczno-psychologicznej dotyczącej uzależnień.

11. Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze statutem szkoły.

12. W sytuacji powtórzenia incydentu, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia i składa wnioski o wszczęcie postępowania.

W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń handluje narkotykami lub dopalaczami, powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
2. Dyrektor szkoły powiadamia policję.

7) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku palenia lub posiadania papierosów przez ucznia.

Nauczyciel:

1. Informuje wychowawcę ucznia i pedagoga, którzy powiadamiają rodziców ucznia i wzywają ich do szkoły.
2. Wychowawca wspólnie z rodzicami prowadzi działania indywidualne mające na celu zmianę postawy ucznia.
3. Uczeń otrzymuje wyraźną informację o szkodliwości i skutkach palenia.
4. Uczeń otrzymuje karę zgodnie ze statutem szkoły.
5. Wychowawca lub pedagog przeprowadza na lekcji wychowawczej pogadankę o szkodliwości palenia papierosów.

8) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia przez ucznia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły

Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły uznajemy:

- ➔ *lekceważące i obraźliwe zachowanie wobec nich wyrażone w słowach lub gestach,*
- ➔ *provokacje pod adresem w/w osób wyrażone w słowach lub gestach,*
- ➔ *nagrywanie lub fotografowanie w/w osób bez ich wiedzy i zgody,*
- ➔ *naruszenie ich prywatności i własności prywatnej,*
- ➔ *użycie wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej,*
- ➔ *naruszenie ich nietykalności osobistej.*

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły, nauczyciel lub inny pracownik ma **obowiązek niezwłocznego zgłoszenia powyższego faktu do dyrektora szkoły.**
2. Wychowawca powiadamia i wzywa do szkoły rodziców (opiekunów ucznia).
3. Dyrektor lub inna osoba przez niego upoważniona informuje o zajściu policję.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicem w obecności pedagoga szkolnego. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców

zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Uczeń zostaje objęty pomocą pp ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym.

5. Uczeń zostaje ukarany naganą dyrektora za naruszenie godności nauczyciela w trakcie wykonywania przez niego czynności służbowych.
6. W sytuacji powtórzenia incydentu, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia.
7. W przypadku, kiedy zastosowane działania nie przynoszą efektu, szkoła kieruje wnioskiem do Kuratora Oświaty o karne przeniesienie ucznia do innej szkoły zgodnie z obowiązującymi przepisami*.

* Zgodnie z art. 68 ust. 3 ustawy z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, „W uzasadnionych przypadkach uczeń objęty obowiązkiem szkolnym może zostać przeniesiony przez kuratora oświaty do innej szkoły”.

9) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia.

1. Nauczyciel czy każdy inny pracownik szkoły, który zauważy agresywne zachowanie ucznia podejmuje natychmiastowe działania w celu przerwania agresji, w tym:

- ➔ rozdzielenie uczestników zdarzenia,
- ➔ odizolowanie ucznia zachowującego się agresywnie,
- ➔ w razie potrzeby wezwanie pomocy (innego nauczyciela, pracownika szkoły)
- ➔ udzielenie pomocy.

2. Nauczyciel, jeśli to możliwe, przeprowadza wstępną rozmowę z uczestnikami zajęcia i ustala okoliczności zdarzenia
3. Nauczyciel informuje o zajściu wychowawcę ucznia, a w uzasadnionych przypadkach pedagoga szkolnego i dyrektora.
4. W sytuacji aktów powtarzającej się agresji lub czynów rozmyślnych, ze szczególną brutalnością, dyrektor powiadamia policję.
5. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, sporządza notatkę w dzienniku lekcyjnym i wymierza stosowną karę. Planuje i przeprowadza działania mające na celu zmianę sposobu zachowania ucznia na akceptowane społecznie.
6. Uczeń zostaje objęty pomocą pp ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym.
7. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia, wzywając ich do szkoły. Podczas spotkania informuje ich o okolicznościach zdarzenia oraz konsekwencjach agresywnego zachowania. Zobowiązuje rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
8. W przypadku braku efektów podjętych działań, kolejnych aktów agresji i przemocy, szkoła powiadamia o pogłębiającej się demoralizacji policję/prokuraturę i składa

wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny i/lub wszczęcie postępowania przeciw demoralizacji.

10) Procedura postępowania w przypadku popełnienia lub podejrzenia popełnienia przez ucznia czynu karalnego lub przestępstwa oraz innych czynów świadczących o demoralizacji*.

* Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich wymienia w szczególności następujące formy demoralizacji:

- *naruszenie zasad współżycia społecznego (szkodzenie innym);*
- *popełnienie czynu zabronionego;*
- *systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego (wagary);*
- *używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia (alkohol, papierosy, tabaka, środki odurzające lub psychotropowe, grzyby i rośliny halucynogenne, kleje itp.);*
- *uprawianie nierządu;*
- *włóczęgostwo (ucieczki z domu, żebractwo);*
- *udział w grupach przestępczych.*

Zgodnie z art. 1 § 2 pkt. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich przez **czyn karalny** rozumie się czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo lub wykroczenie, tj.:

- *art. 50a – posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpieczny przedmiotu w miejscu publicznym,*
- *art. 51 – zakłócenie spokoju lub porządku publicznego,*
- *art. 76 – rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny,*
- *art. 119 – kradzież lub przywłaszczenie,*
- *art. 124 – niszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy (Kodeks wykroczeń)*

*Każdy kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o **demoralizacji dziecka**, ma społeczny obowiązek przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia rodziców/opiekunów, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu (jak wynika z art. 4 § 2 ustawy o nieletnich).*

Nauczyciel:

1. Informuje wychowawcę, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
2. W miarę możliwości ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia i sprawcy, a w przypadku kradzieży podejmuje próbę odzyskania utraconego mienia.
3. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa w celu przekazania policji.
4. Jeżeli sprawca jest znany, zostaje przekazany dyrektorowi lub pedagogowi, który wzywa policję.
5. W przypadku podejrzenia ucznia o dokonanie kradzieży, wychowawca/pedagog (w obecności innej osoby) żąda okazania zawartości jego kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani teczki ucznia.

6. Jeżeli uczeń odmawia współpracy, należy oczekiwać na przybycie policji, która dokona przeszukania.
7. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia i wzywa ich do szkoły.
8. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami w obecności pedagoga szkolnego. W przypadku potwierdzenia podejrzeń, wychowawca zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Jednocześnie informuje o dalszych działaniach szkoły w przypadku niezastosowania się do zaleceń – powiadomienia sądu rodzinnego.
9. Uczeń zostaje objęty pomocą pp ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym.
10. W przypadkach umyślnego zniszczenia mienia szkolnego lub mienia innej osoby, rodzice ucznia zobowiązani są do pokrycia kosztów tej szkody. W przypadku, gdy wartość zniszczenia przekracza 50 PLN / lub kwoty zgodnej z aktualnym stanem prawnym, a rodzice nie chcą pokryć szkody, sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana na policję.
11. O sposobie naprawienia zniszczonego mienia szkolnego decyduje dyrektor szkoły.
12. Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.
13. W sytuacji, kiedy zastosowane wobec ucznia środki okazują się nieskuteczne, uczeń w dalszym ciągu popełnia czyny świadczące o demoralizacji, rodzice nie współpracują ze szkołą, dyrektor szkoły występuje do Sądu Rodzinnego o wszczęcie postępowania przeciwko demoralizacji.
14. Dyrektor powiadamia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego pracownicy mają obowiązek ze swej strony osobno zainteresować się ich sytuacją i nieradzeniem sobie przez rodziców z pieczą nad nastolatkiem, w szczególności możliwe jest skierowanie do tej rodziny tzw. asystenta rodziny.
15. Jeśli sąd nie zareaguje, dyrektor zawiadamia prokuratora, który obowiązkowo uczestniczy w postępowaniach w sprawach nieletnich i może podjąć działania zmierzające do zbadania sytuacji nieletniego w miejscu zamieszkania jego rodziców, w środowisku, w którym przebywa aktualnie (wywiad środowiskowy), w szkole.

11) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Nauczyciel stosuje upomnienie słowne.
2. W sytuacji braku poprawy zachowania, wpisuje danemu uczniowi uwagę do dziennika.
3. Informuje wychowawcę ucznia i pedagoga szkolnego o zaistniałej w czasie lekcji sytuacji.

4. Wychowawcy przeprowadza z uczniem rozmowę, podczas której zobowiązuje ucznia do zaprzestania niewłaściwego zachowania.
5. Jeżeli zachowanie ucznia nie ulegnie poprawie, wychowawca podejmuje następujące działania:
 - poinformowanie rodziców ucznia i wezwanie ich do szkoły,
 - rozmowa wychowawcy z rodzicami, zobowiązanie rodzica do szczególnego nadzoru nad dzieckiem (np. spisanie kontraktu),
 - udzielenie uczniowi nagany wychowawcy,
 - udzielenie nagany dyrektora,
 - złożenie do sądu rodzinnego wniosku o wgląd w sytuację rodziny.

12) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku używania w trakcie lekcji telefonu komórkowego, odtwarzacza MP3, tabletów lub innych mobilnych urządzeń tego typu.

1. Zgodnie ze Statutem w szkole obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych w czasie zajęć i na przerwach śródlekcyjnych.
2. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za przyniesione do szkoły przez ucznia wartościowe przedmioty np. telefon komórkowy, odtwarzacze MP3 itp.
3. W czasie lekcji obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych, odtwarzaczy MP3 itp. W/w sprzęt musi być wyłączony i schowany.
4. W przypadku posiadania (w miejscu widocznym) lub używania w/w sprzętu uczeń jest zobowiązany do wyłączenia go i oddania nauczycielowi. Nauczyciel przekazuje sprzęt dyrektorowi.
5. Nauczyciel informuje rodzica o zaistniałej sytuacji. Rodzic odbiera sprzęt od dyrektora.
6. Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze statutem szkoły.

13) Procedura postępowania w sytuacji powzięcia, podejrzenia o stosowaniu przemocy w rodzinie ucznia.

Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany do zgłoszenia wychowawcy klasy lub bezpośrednio wskazanej przez dyrektora szkoły osobie, podejrzenia dotyczącego stosowania przemocy w rodzinie ucznia – przy zgłoszeniu należy sporządzić notatkę służbową.

1. Dyrektor realizując zadania wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, wyznacza na terenie szkoły osobę koordynującą działania w tym zakresie – pedagoga szkolnego.
2. Do podstawowych zadań szkoły w ramach procedury należy:
 - ➔ diagnoza sytuacji i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności dzieci;

- ➔ zapewnienie i zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia w/w osoby;
- ➔ udzielenie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia w rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

3. Osoba wyznaczona przez dyrektora przeprowadza z dzieckiem rozmowę wyjaśniającą i sporządza notatkę z rozmowy. Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających bezpieczeństwo.

4. Dyrektor wzywa na rozmowę wyjaśniającą rodzica, opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub najbliższą dziecku osobę, nie podejrzewaną o przemoc, w celu wyjaśnienia sytuacji.

5. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie przez osobę wskazaną przez dyrektora szkoły w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie (formularz „Niebieska Karta” – A).

6. W przypadku braku możliwości wypełnienia formularza „Niebieska Karta” – A, z uwagi na nieobecność osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, stan jej zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie.

7. W przypadku, gdy nawiązanie bezpośredniego kontaktu z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest niewykonalne, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje bez udziału tej osoby.

8. Wszczynając procedurę, należy podjąć współpracę MOPS, policją w celu zapewnieniu bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

9. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”. Jeżeli osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest dziecko, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, które zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.

10. Formularz „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

11. Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury.

12. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u wszczynającego procedurę.

13. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji dyrektora szkoły.

14. Jeżeli w trakcie działań podejmowanych w ramach procedury, zachodzi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie, wypełnia się formularz „Niebieska Karta – A” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia i przekazuje dyrektorowi.

14) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

- ➔ *mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei,*
- ➔ *mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych,*
- ➔ *pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów,*
- ➔ *unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie,*
- ➔ *zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność,*
- ➔ *przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań,*
- ➔ *przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu,*
- ➔ *przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.,*
- ➔ *podejmowanie w przeszłości prób samobójczych,*
- ➔ *fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.*

1. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca i pedagog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:
2. Jednoznacznie ustalają , które z w/w przesłanek występują u danego ucznia.
3. Przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu wstępnego ustalenia przyczyn.
4. Kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia.
5. Przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi szkoły.
6. Ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują pomoc psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły lub poza nią.

15) Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:

2. Nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
3. Informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców
4. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia odpowiednim instytucjom (np. policji).

16) Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.

1. Po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny podejmują następujące działania:
2. Nie pozostawiają ucznia samego, jeśli jest to możliwe, próbują przeprowadzić w bezpieczne, ustronne miejsce.
3. Ustalają okoliczności zdarzenia. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, powiadamiają o tym rodziców/opiekunów prawnych i wzywają ich do szkoły.
4. Wzywają pogotowie ratunkowe, w razie konieczności policję.
5. Dyrektor szkoły, pedagog szkolny oraz wychowawca dokonują oceny sytuacji i, jeśli to możliwe, przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
6. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
7. O próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
8. Pedagog planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą, w szczególności konsultacji psychiatrycznej.
9. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
10. Pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

17) Procedura postępowania w stosunku do rodziców odbierających dzieci w stanie nietrzeźwości.

1. W przypadku stwierdzenia u rodzica/opiekuna prawnego/osoby upoważnionej do odbioru przychodzącego do szkoły po odbiór ucznia, stanu nietrzeźwości, uniemożliwiającego sprawowanie właściwej opieki w drodze ze szkoły do domu, nauczyciel powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.

2. Nakazuje osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły.
3. Wzywa do szkoły drugiego rodzica lub innego opiekuna dziecka.
4. Jeżeli pojawienie się innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy rodzic odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, twierdząc, że nie jest pod wpływem alkoholu, należy wezwać policję.
5. Nauczyciel sporządza notatkę na temat zaistniałego zdarzenia i podjętych działań.

18) Procedura postępowania w przypadku podejrzenia alkoholizmu rodziców ucznia.

Problemy szkolne dzieci alkoholików:

- niższe zdolności intelektualne u chłopców,
- gorsze umiejętności werbalne i niższy stopień rozumienia czytanego tekstu,
- gorsze wyniki w nauce, gorsze wyniki testów na inteligencję,
- gorsza koordynacja percepcyjno - ruchowa, pamięć i opanowanie słownictwa,
- dzieci alkoholików częściej zmieniają szkoły, częściej powtarzają klasę,
- gorsza frekwencja w szkole,
- kłopoty z koncentracją, skupieniem uwagi przez dłuższy czas na danej sprawie,
- niespokojne zachowanie, impulsywność,
- rzadziej kończą szkołę średnią, zdobywają wyższe wykształcenie.

Problemy w zachowaniu obserwowanych u niewielkiej części dzieci alkoholików, mających wpływ na ich sytuację szkolną:

- agresywne zachowania w grupie,
- odizolowanie od rówieśników,
- bójki z rówieśnikami, kłótniwość i niechęć do współpracy,
- wchodzenie w konflikty z prawem,
- destruktywne, buntownicze zachowania,
- kradzieże, kłamstwa, wybuchy złości,
- nadaktywność, wagarowanie,
- nadużywanie substancji psychoaktywnych.

1. W przypadku podejrzenia / otrzymania informacji o nadużywaniu alkoholu przez rodziców/opiekunów prawnych ucznia nauczyciel / wychowawca przekazuje informacje pedagogowi szkolnemu.
2. Pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności innej osoby.
3. Pedagog wzywa do szkoły rodziców ucznia w celu przeprowadzenia rozmowy i poinformowania o konsekwencjach prawnych nadużywania alkoholu podczas wykonywania władzy rodzicielskiej oraz o możliwościach uzyskania pomocy.
4. Pedagog / dyrektor szkoły powiadamia:
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i/lub
 - Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - sąd rodzinny (wniosek o wgląd w sytuację rodziny).

19) Procedura postępowania w sytuacji braku opieki nad uczniem.

1. Jeżeli rodzice lub prawni opiekunowie ucznia opuszczają na dłuższy okres miejsce zamieszkania, są zobowiązani poinformować o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Dostarczają potwierdzone notarialnie pismo, w którym oświadczają, komu i na jaki okres powierzają pełnienie opieki nad dzieckiem.
3. Dyrektor przekazuje informację wychowawcy klasy, który informuje innych nauczycieli uczących ucznia.
4. Jeżeli szkoła otrzyma informację z różnych źródeł o braku opieki nad dziećmi, zgłasza ten fakt do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lub na policję.

20) Procedura postępowania w sytuacji zauważenia osoby obcej na terenie szkoły.

1. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej na terenie szkoły.
2. W przypadku, gdy celem wizyty tej osoby jest rozmowa z nauczycielem lub wychowawcą, należy skierować ją w pobliże pokoju nauczycielskiego i poinformować o godzinie rozpoczęcia najbliższej przerwy śródlekcyjnej.
3. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie, bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy nakazać jej opuścić teren szkoły.
4. Przy odmowie wyjścia należy poinformować dyrektora, który decyduje o wezwaniu policji.
5. Niedopuszczalne jest przeprowadzanie przez nauczyciela rozmów z rodzicami w czasie lekcji. Rodzice/opiekunowie prawni powinni dostosowywać się do terminów konsultacji podanych na stronie internetowej oraz tablicy szkolnej lub umówić się wcześniej na rozmowę.

21) Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia spraw spornych i konfliktów.

1. Sporne sprawy i konflikty na terenie szkoły rozwiązuje się następująco:
 - a) konflikt pomiędzy uczniami uczęszczającymi do jednej klasy, rozstrzyga wychowawca klasy. Może prosić o pomoc pedagoga szkolnego. W przypadku długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów i/lub dyrektor szkoły.
 - b) konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzygają wspólnie wychowawcy uczniów. Mogą prosić o pomoc pedagoga szkolnego. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o

udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów i/lub dyrektor.

c) konflikt pomiędzy uczniem a nauczycielem rozstrzyga dyrektor po zorganizowaniu spotkania stron. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice ucznia.

d) konflikt między nauczycielami rozstrzyga dyrektor po zorganizowaniu spotkania stron w celu polubownego załatwienia sprawy. Jeśli strony nie dojdą do porozumienia, dyrektor rozstrzyga spór i zawiadamia wszystkich zainteresowanych bez zbędnej zwłoki.

e) konflikt między nauczycielem a rodzicami ucznia rozstrzyga dyrektor po zorganizowaniu spotkania stron w celu polubownego załatwienia sprawy. Jeśli strony nie dojdą do porozumienia, dyrektor rozstrzyga spór i zawiadamia wszystkich zainteresowanych bez zbędnej zwłoki.

f) konflikt między dyrektorem a innymi organami rozstrzyga organ prowadzący szkołę lub sprawujący nadzór pedagogiczny.

2. Spory rozstrzygane są na polubownym posiedzeniu z udziałem stron, którego posiedzenie dotyczy.

3. Termin posiedzenia ustalany jest wspólnie przez zainteresowane strony.

4. Z polubownego posiedzenia sporządzany jest protokół przechowywany u dyrektora.

22) Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku w szkole.

W przypadku zaistnienia sytuacji, w której uczeń ulegnie wypadkowi (urazy i uszkodzenia ciała), osoba będąca świadkiem zdarzenia jest zobowiązana do podjęcia następujących działań:

I. Jeśli świadkiem zdarzenia jest pracownik szkoły:

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy. Zabezpiecza miejsce zdarzenia.

2. Przy lekkich przypadkach (lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie) po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi powiadamiający o zdarzeniu ustala z nim:

- potrzebę wezwania pogotowia,
- potrzebę wcześniejszego przyjazdu rodzica,
- godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.

3. O wypadku zawiadamia niezwłocznie dyrektora szkoły, który powiadamia rodziców ucznia.

4. Dyrektor powiadamia:

- pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy;
- społecznego inspektora pracy;

- organ prowadzący szkołę lub placówkę.

5. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) należy wezwać pogotowie ratunkowe.

6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.

7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.

8. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych. Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły.

9. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

10. Zawiadomień, o których mowa w punktach 4-7 dokonuje dyrektor bądź upoważniony przez niego pracownik szkoły.

23) Procedura postępowania w sytuacji ciąży nieletniej uczennicy.

1. W przypadku podejrzenia lub informacji o ciąży u nieletniej uczennicy nauczyciel/wychowawca powinien poinformować dyrektora i pedagoga szkolnego.

2. Wychowawca klasy, pedagog i dyrektor szkoły współpracują w celu zebrania informacji o uczennicy oraz o jej sytuacji rodzinnej.

3. Wychowawca uczennicy przeprowadzają z nią dyskretny wywiad mający na celu ustalenie jej sytuacji, dowiaduje się, czy rodzice wiedzą o ciąży oraz czy ciąża jest wynikiem przestępstwa (gwałtu).

4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych i przeprowadza wraz z pedagogiem i/lub dyrektorem rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami/opiekunami, w której informuje o konieczności wizyty uczennicy u lekarza ginekologa.

5. Wychowawca sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy.

6. Po otrzymaniu pisemnym zaświadczenia lekarskiego o ciąży należy otoczyć ciężarną uczennicę opieką.

7. Wychowawca uczennicy zapoznaje ją z jej prawami i zapewnia jej pomoc niezbędną do ukończenia edukacji w szkole.

8. Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pedagoga szkolnego do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole oraz ewentualnej kontroli w czasie jej przebywania w domu.
9. Dyrektor szkoły o ciąży uczennicy powiadamia na piśmie sąd rodzinny i/lub policję (informuje o tym fakcie rodziców uczennicy).
- 10. Każdy przypadek ciąży nieletniej, poniżej 15. roku życia, szkoła ma obowiązek zgłosić do prokuratury.**
11. Ciężarna uczennica może korzystać z następujących form pomocy:
 - ➔ pozaszkolnej,
 - ➔ indywidualnych konsultacji przedmiotowych,
 - ➔ indywidualnego nauczania i oceniania stanu posiadanych wiadomości i umiejętności,
 - ➔ dostosowania wymagań edukacyjnych do jej możliwości psychofizycznych,
 - ➔ dostosowania terminu egzaminów klasyfikacyjnych bądź poprawkowych do sytuacji uczennicy,
 - ➔ urlopu macierzyńskiego, udzielonego przez dyrektora szkoły, w przypadku porodu lub połogu,
 - ➔ w miarę możliwości należy umożliwić ciężarnej uczennicy terminowe wywiązywanie się z obowiązków szkolnych oraz niezbędną opiekę psychologiczno-pedagogiczną.

24) Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia zjawiska cyberprzemocy.

Do form cyberprzemocy należą np.:

- ➔ *przerabianie i publikowanie ośmieszających zdjęć, filmów,*
- ➔ *ujawnianie sekretów,*
- ➔ *zamieszczanie danych personalnych i zdjęć na portalach randkowych,*
- ➔ *wulgarnie i złośliwie komentowanie zdjęć i wpisów,*
- ➔ *celowe ignorowanie działalności w sieci,*
- ➔ *straszenie i szantażowanie oraz wymuszanie konkretnego działania,*
- ➔ *przechwycenie profilu, poczty, telefonu, podszywanie się,*
- ➔ *kradzież i przejęcie zasobów (np. w grze).*

Dowodem cyberprzemocy mogą być:

- ➔ *wiadomości e-mailowe,*
- ➔ *zdjęcia, grafiki,*
- ➔ *wiadomości nagrane na pocztę głosową,*
- ➔ *komentarze do wpisów lub zdjęć w serwisach społecznościowych, na blogach, w fotogaleriach,*
- ➔ *treści rozmów prowadzonych przy użyciu czatów lub komunikatorów,*
- ➔ *wpisy na stronach internetowych,*
- ➔ *SMS-y i MMS-y,*
- ➔ *historia połączeń w telefonie komórkowych.*

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie wychowawcę ucznia, pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.

2. Zespół w składzie wychowawcy, pedagoga i dyrektora wyjaśniają okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposób rozpowszechnienia, ustalenie sprawcy, świadków zdarzenia) oraz zabezpieczają dowody zaistniałej cyberprzemocy.

3. Wychowawca przy współudziale pedagoga i dyrektora szkoły analizują zdarzenie. Powiadamiają rodziców ofiary.

I. Postępowanie, gdy sprawca jest nieznan.

1. Przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie moderatora serwisu w celu usunięcia materiału).
2. Powiadomienie policji/prokuratury.
3. Podjęcie czynności przez policję/sąd.

II. Postępowanie, gdy sprawcą jest uczeń szkoły.

1. Przeprowadzenie rozmowy wyjaśniającej ze sprawcą. Zobowiązanie ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiału z sieci.
2. Powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych sprawcy. Poinformowanie o dalszym postępowaniu i konsekwencjach wobec ich dziecka. Zobowiązanie do wzmożonej kontroli nad dzieckiem.
3. Powiadomienie policji i/lub sądu rodzinnego w sytuacji naruszenia prawa. Podjęcie czynności przez policję/sąd.
4. Ukaranie ucznia zgodnie ze statutem szkoły.
5. Zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej sprawcy.
6. Monitorowanie zachowania ucznia.

25) Procedura reagowania wobec ofiary cyberprzemocy.

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.
2. Rozmowa z ofiarą cyberprzemocy (wsparcie, porada).
3. Ustalenie okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawcy, świadków zdarzenia).
4. Powiadomienie dyrektora, pedagoga szkolnego.
5. Analiza zdarzenia.
6. Poinformowanie rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu oraz o działaniach szkoły, udzielenie porady i pomocy.
7. Zapewnienie pomocy pp poszkodowanemu uczniowi. Monitorowanie sytuacji ucznia.
8. Powiadomienie policji i/lub sądu rodzinnego.

26) Postępowanie w przypadku ograniczenie, pozbawienia lub zawieszenia władzy rodzicielskiej jednego/obu rodziców.

1. Rodzic/opiekun prawny sprawujący władzę rodzicielską nad uczniem ma obowiązek przekazać dyrektorowi szkoły/wychowawcy ucznia informację o ograniczeniu/pozbawieniu/zawieszeniu władzy rodzicielskiej drugiego z rodziców/obu rodziców.

2. Rodzic/opiekun prawny dostarcza do dyrektora kserokopię orzeczenia sądu.

3. Jeżeli w orzeczeniu nie zawarto zakresu ograniczenia władzy rodzicielskiej, rodzic którego ograniczenie to dotyczy, ma prawo na równi z drugim rodzicem do utrzymywania kontaktu ze szkołą, uzyskania informacji dot. postępów dziecka, uczestniczenia z wywiadówkach, uroczystościach szkolnych.

27) Postępowanie w przypadku braku porozumienia obojga rodziców w istotnych sprawach dziecka*.

** Do istotnych spraw dziecka należy m.in.:*

- ➔ *wybór imienia dziecka,*
- ➔ *wybór szkoły,*
- ➔ *decyzja co do leczenia, wyjazdu za granicę, złożenia wniosku o paszport.*

Jeżeli:

- ➔ oboje rodziców mają pełną władzę rodzicielską, ale nie mogą porozumieć się w określonej, istotnej dla dziecka sprawie oraz
- ➔ kiedy jeden z rodziców ma ograniczoną władzę rodzicielską i w zakresie, w jakim ma prawo współdecydowania, ma inne zdanie niż drugi rodzic, **spór musi rozstrzygnąć sąd opiekuńczy.**

Zezwolenie wydane przez sąd zastąpi zgodę drugiego rodzica.

**ARKUSZ INFORMACYJNY DOTYCZĄCY UCZNIA
W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM LUB ZGŁOSZENIEM PRZEMOCY W RODZINIE**

Imię i nazwisko ucznia

klasa.....

Szkoła

Data wypełnienia formularza.....

1. Opis wyglądu ucznia: (należy podkreślić wybrane informacje)

- a) zaniedbania w zakresie higieny osobistej
- b) zadrapania
- c) zasinienia
- d) oparzenia
- e) złamania
- f) zranienia
- g) zwichnięcia
- h) inne urazy lub uwagi dotyczące wyglądu

.....

2. Zachowanie ucznia:

- a) niepokój, pobudzenie
- b) wycofanie, zamknięcie w sobie, „dziwny spokój”
- c) agresywność
- d) płacz
- e) inne(jakie?)

.....

3. Posiadane informacje dotyczące form krzywdzenia ucznia:

- f) przemoc fizyczna
- g) przemoc psychiczna
- h) zaniedbanie
- i) inne (jakie?).....
- j) brak informacji na ten temat

4. Źródło informacji:

.....

.....

5. Inne informacje istotne w rozpoznawaniu sytuacji ucznia:

.....

.....

.....
Czytelny podpis osoby wypełniającej arkusz